N°. 142.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 19 Julij 1831.

NEDERLANDEN.

Breda, den 18den Julij.

De handelingen der XIV Mogendheden te Londen gerepresenteerde mogendheden; de aanneming der 18 artikelen door het belgische congres, de officiele aankondiging van de komst des nieuwen koningsin Brussel, en de alaan gemaakte toebereidselen tot zijne ontvangst, hebben dan het geheele weefsel van *list*, *bedrog* en *kwade trouw*, bloedgelegd en ontwikkeld.

Eene natie, die, te midden van revolutionnaire woelingen, zich godvruchtig, held- en moedvol, om den standaard van haren alouden roem, om haren geliefden Vorst geschaard had; eene natie voor welke geene opofferingen te groot waren, om dien vorst het wettig gezag en de onafhankelijkheid van het grondgebied te bewaren, welker houding de eerbied en de bewondering van geheel Europa moest opwekken, voor welke Engeland, Pruissen, Oostenrijk, Rusland, ja! Frankrijk, dankbaar het zwaard moesten trekken, om het aan allen volken gegeven schoone voorbeeld, welker navolging diezelfde mogendheden moesten aankweeken, om zich voor soortgelijke ongelukken te bewaren, — zulk eene natie, zeggen wij, wordt *verguisd*, *bedreigd* en met eene *ontrouw* behandeld, te erg, te afgrijselijk om woorden te vinden, om uitdrukkingen te zoeken, waarmede wij hierover onze verontwaardiging zouden kunnen aan den dag leggen.

Ja! wanneer het waar is, dat op den vloek eener *geheele* natie de straf volgt, wee! driedubbeld wee over hen allen, die de grondslagen tot Hollands ondergang, onder het schijnheilig masker van vriendschap en bondgenootschap, achter Engelands hoog krijtgebergte legden! — Wee hen! want die vloek is uitgesproken.

Doch neen! zoo magteloos is dat kleine hoopje volk, dat zoo vernederd, zoo verguisd is, nog niet, om alleen *weerloos* te vloeken! — Neen, het heeft nog kracht genoeg, al ware het ook zinkende, den bewerker van de, op den vloek volgende *straf* te zijn. *Leopold* op den tijdelijk verlaten troon van Willem II op den zetel waarop Hollands leeuw geschitterd heeft! Een *Engelsch Vassal* onder den troonhemel, waaronder zoo dikwerf de afstammeling van *den eersten redder des vaderlands*, van eenen *Frederik Hendrik*, van eenen overwinnaar van *Nieuwpoort*, in een woord, van alle onze groote *herinneringen*, gezeten heeft; — en Hollandsch koning, of de Hollandsche natie, want beiden zijn aan, zoude deze triomph van onzen grootsten erfvijand met gelatenheid aanzien, en tot zijnen ondergang, zonder met het zwaard in de vuist voordeeliger voorwaarden te bedingen, toestemmen? Neen, dat mogen, dat kunnen wij niet doen.

Met een gerust geweten van alles gedaan te hebben, wat slechts eenigzins met het nationaal gevoel overeen te brengen was, om den algemeenen vrede voor Europa te bewaren, kan thans Willem I met vertrouwen op de regtvaardigheid zijner zaak, op den God zijner roemrijke voorvaderen, omringd door geheel zijn volk, voor de vijanden van buiten treden en zeggen: » Gott mit uns, wir weichen nicht. — God zij met ons — CHASSE BEGINT — En in de kruidnevelen van het zoo zeer gevreesde KERSTE KANONSCHOT, ter welker voorkoming vijf groote en zogenaamde bevriende mogendheden, hare eer ten beste van de heffe eens oproerigen volks geworpen hebben, zal voor ons de dageraad van een schooner dag te voorschijn komen.

Engeland heeft achter de kust gezeten, heeft het spel geschud, heeft de geheele zaak met beleid tot zijn voordeel beslist.

In onze nommer van den 16den Januarij van dit jaar, hebben wij de toen reeds te verwachten handelingen van het trouweloze Engeland blootgelegd. Even als wij de regering in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus van het jaar 1830, te vergeefs toegeroepen hebben in de onderwerping van dit *eenige* volk, het thans gebeurde voorspelden, en, niettegenstaande men het toen voor ingebeelde vrees hield, dit woord bij herhaling gebruikten, even zoo voorspelden wij in Januarij van dit jaar, dat het zoo dikwerf ontmaskerde Engeland, ons de, door ons aan den dag gelegde, goede trouw, even als voorheen zoude doen berouwen. Toen reeds schetsten wij de belgische omwenteling als de zegepraal eener factie door Engelsch goud gevoed, door Engelsch goud ondersteund; toen reeds riepen wij: *'t Let wel, van achter het hooge krijtgebergte gaat het vernielend vuur op, waarvoor Engeland zich zelven waarborgt; maar dat het overige gedeelte van Europa in asch moet leggen.*

Laat onze stem niet meer die in de woestijne zijn; — de tijd van zwijgen is voorbij; — dat Holland thans toone wat het doen kan, met eenen Nassau aan het hoofd! Laten wij de geschiedenis openslaan, om ons nogmaals te herinneren, dat in elken gevaarlijken toestand, waarin het vaderland verkeerd heeft, eenen Nassau optrad, om met het volk de staatshulk in behouden haven te brengen. Laten wij goed en bloed op het altaar van het vaderland ten offer brengen, en weldra ziet Europa, onder het gedonder van het geschut, ons eene plaats hernemen, van waar wij vroeger den vrede aan Europa voorschreven. — Voor GOD, ORANJE en het VADERLAND!

Heden ziet een koninklijk besluit het licht, van den 14den dezer gedagteekend en den 16den uitgegeven, strekkende tot aanvulling van dat van den 4den mei dezes jaars, geplaatst in het Staatsblad no. 12, nopens de regten op den invoer in 's Rijks overzeesche bezittingen, van vreemde katoenen, ijzerwaden, die, uit havens van het moederland, met eigen schepen worden aangebragt.

— De opperkamerheer maakt, bij advertentie, van gisteren gedagteekend, bekend, dat de gewone audientie van Z. M. den Koning, op woensdag den 20sten dezer geene plaats zal hebben. Dit bevestigt eenigzins het algemeen alhier in omloop zijnde gerucht, dat Hoogstdezelve deze week het leger bezoeken en bij die gelegenheid onze stad met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereeren zal. Volgens dat zelfde gerucht zou Z. K. H. de prins van Oranje, met deszelfs drie zonen, Z. M. vergezellen.

— Te zijn, den 14den dezer, goede schepen ter reede van het Vlie, zoo op die van Terschelling uit de Oostzee aangekomen, waar het verdient opmerking, dat het groot aantal schepen, voor het Vlie geankerd, een personeel van meer dan 1200 zielen oplevert, en dat er onder die bevolking zich niet alleen niet een enkele zieke bevindt, maar dat zelfs, gedurende nu ruim eene geheele maand, dat de dienst der quarantaine in werking is gebragt, niet een enkel mensch, noch ter reede van het Vlie, noch ter reede van Terschelling, noch op die van Texel, of voor Wieringen is overleden, hetgeen alle denkbeeld van ontwikkelende gevaarwekkende verwijdert, en, in vergelijking tot de gewone sterfte, inderdaad opmerking verdient. Het aan eene onlijdige verlossing overlijden, op een dier schepen, van eene vrouw, bij ontstentenis van vereischten bijstand, zal toch wel niet aan het bovenvermelde worden toegeschreven.

— Te Brussel is, op last van het gouvernement, eene kaart der grenzen uitgegeven, waarop worden aangewezen de landen, welke de Belgen beweren, dat hun, volgens den inhoud der 18 artikelen, toekomen. Hieronder hebben zij, behalve anderen, gebragt Bergen-op-Zoom en dus deszelfs grondgebied, de Kruidert, Steenbergen en Rozendaal.

— Het parijsche Journal des Débats van den 13den dezer, deelt het navolgende schrijven mede uit het Russische hoofdkwartier van den 7den dezer, hetwelk alstoen te Kaewin, tusschen Pultusk en Plock, gevestigd was.

» Het Russisch leger heeft de bedoelde beweging uit de omstreken van Pultusk, zoo als het vroeger het hierop gevolg uitgevoerd. De marsch is in drie colonnen geschied. De generaal Graf Wit-

geleidde de linkerkolonne naar Sochaczyn; de middelste, bij welke de veldmaarschalk zich in eigen persoon bevond, ging over Sodek, Luberadz en Maluszyn de Wkra over; de regter, zijnde de keizerlijke garde, rukte van Makow over Ciechanow in de rigting van Racions. De generaal graaf *Pahlen* was aan het hoofd van de voorhoede, in een groote troep bestaande uit dragons met lansen en deelen voor twintig dagen, maakten, benevens een gedeelte der garde, aanvankelijk eene vierde kolonne uit en volgde na de garde. De voorposten van den kant van Modlin en Sierack hebben bevel, hunne dagen te blijven staan, gelijk ook een regiment dragonders te Nieszusk. Bij de linkerkolonne hebben eenige, doch dezelfden zeer weinig beduidende schermutselingen plaats gehad. Ingeval de vijand uit Modlin of Wyszogrod een' uitval mogt doen, heeft de veldmaarschalk de noodige maatregelen genomen, om hem terstond te beletten. Zulks schijnt evenwel het voornemen der Polen niet te zijn; zij hebben integendeel de voorposten naar Modlin teruggetrokken, en de kozakken van den generaal *Wlassof* zijn reeds tot Block voortgegaan, zonder den vijand te ontmoeten. Het hoofdkwartier rukt heden naar Rogotworsk, nadat hetzelve, ter viering van den gehoorlijken dag van Z. M. den Keizer, een *te Deum* zal gezongen hebben. Morgen zal het leger waarschijnlijk den oever van den Weichsel bereiken.

's Gravenhage, den 18den Julij.

Zoo men verzekert, zal Z. Exc. de baron *van Wassenberg*, die uit Londen, met eene bijzondere zending bij onzen koning was belast, heden avond de residentie verlaten en naar Londen wederkeeren.

— De staten van de provincie Groningen hebben de aftredende leden van de Tweede Kamer herkozen, namelijk de heeren *Horenken van Alberda van Bloemersma* en Mr. *J. Gockinga*. Daardoor zijn nu al de verkiezingen, welke dit jaar plaats moesten hebben, bekend, uitgezonderd die van Overijssel, alwaar de heer *IJssel de Schepper* is afgetreden.

— Bij koninklijk besluit van den 6den dezer is de heer Jhr. *J. van 's Gravenweert*, benoemd tot referendaris bij het ministerie van buitenlandsche zaken.

— Naar men vernoemt, heeft Z. M. Hoogstdezelfs bezorgen te kennen gegeven, dat door de besturen der daarbij betrokken gemeenten, des noodig, en voor zoo verre daarin door de schutterijen of door vrijwillige aanbiedingen niet mogt kunnen worden voorzien, tot het uitzenden van patrouilles langs de stranden, op buitengewoon zoldij, policie-beambten worde in dienst gesteld, aan welke de uitvoering der maatregelen zal worden opgedragen, om te strekken, om de overbrenging in dit Rijk van besmettelijke ziekten, en vooral van de in vele landen heerschende *Cholera Morbus*, zoo veel mogelijk, te beletten, en alzoo deze vreeselijke plaag van onzen Vaderlandschen grond af te weren.

BELGIE.

Brussel, den 17den Julij.

De beschikkingen tot het oprigten van een verhoogen plaats op het Koningsplein, en alles wat daarmede in verband staat, zijn gisteren reeds begonnen. Ook is er gisteren gedurende de noodige toebereidselen tot de ontvangst van den koning in het koninklijk paleis. Het programma voor de ontvangst is echter eenigzins veranderd. De koning zal, dingsdag, Laeken betreden en zijne intrede te Brussel niet voor donderdag morgen ten tien uren doen. Hij zal zich onmiddellijk naar het Koningsplein begeven, om aldaar den eed in handen van het congres af te leggen, hetwelk op de daartoe ingerigte verheven plaats vergaderd zijn zal. Zoo het weder regenachtig mogt zijn, zal de koning den ontwerpvergaderzaal van het congres zelve afleggen, welke, met voorzieningen tot die plegtigheid ingerigt zal wezen. Men zegt, dat de prins het gevaar heeft, om al de gewonden dienaren des vaderlands, welke hun eervol ontslag bekomen hebben, gedurende zijn verblijf te Brussel gelaten te zijn in zijne dienst te nemen.

— Gisteren is het *tweede acces*, waaronder de gezanten *Marchi, de Beaulieu*, dienst deden, en de heeren *d'Oultremont* zaten opgehouden.

— Wij vernemen, dat de heeren *Devaux*, lid van het *Congrès*, gisteren, als beklaagden een verhoor voor den regter van instructie onderaan hebben. Nog onderscheidene leden zijn gedagvaard. De Markies *Gosse de Beauvois*, een man van meer dan de 65 à 66 jaar is wegens politieke gevoelens, in hechtenis genomen.

De *Courrier de l'Escaut* begint een zijner langste artikelen met te zeggen, dat de bevelschriften tot gevangenneming tegen verdachte personen, gelijk voormaals in Frankrijk de *lettres de cachet*, hier te lande van gendarmes omringd. De heer *Devaux* [illegible] aangehouden, enz.

— Sedert drie maanden is er eene herziening der pensioenen ten laste van den staat bevolen, en deze operatie is nog niet eens begonnen; eene onachtzaamheid van dezen aard treft tienduizend gelukkige gepensionneerden en, door hen, het bestaan van meer dan vijftigduizend menschen.

— Wij lezen in ons dagblad *l'Emancipation* een lang artikel over het congres, waarvan wij het begin overnemen, luidende:

— Het congres is tegen heden bijeengeroepen ten einde, gelijk de *Moniteur Belge* zich zeer zedelijk uitdrukt, over eenen hoop zaken een finaaldag slagen. Budgetten dienden te worden vastgesteld voor invoering van het koningschap, ceremonieel, enz. enz., en dat alles binnen drie dagen; want donderdag heeft de rol van het congres [illegible].

— De burggraaf *de Celhat* is gisteren, in den loop van den dag, te Saint-Josse-ten-Node, gearresteerd en naar de Petite-Gardes overgebragt geworden.

— De heer *de Sauvage*, minister van binnenlandsche zaken, is eergisteren avond naar Veurne, het uiterst punt aan de fransche grenzen, vertrokken, om Z. M. den Koning der Belgen te complimenteren.

Ook de generaal *Duvivier* heeft [illegible] verlaten en zich naar Gent begeven. De [illegible] van zijne aide-de-camps, is mede naar die stad vertrokken.

— Bij het leger van Luxemburg is een [illegible] benoemd.

— Op den 14den dezer is te Ostende binnen [illegible] driemast schip de *Vasco de Gama*, van Bremen komende.

— Van Doornik wordt, in dato den 14den Julij, het volgende gemeld:

» Alhier is de order gekomen, om de hollandsche officieren, sergeanten, korporaals en soldaten, ten getale van [illegible] welke, tot dus verre, als krijgsgevangenen, opgesloten waren in de kazerne der Zeven Fonteinen te Doornik op te zenden. Zij zullen zich, morgen ochtend, naar hunne nieuwe bestemming op weg begeven, alwaar zij het, naar men verzekert, zeer [illegible] zullen hebben. De officieren zullen hier blijven en, men zegt, de stad tot gevangenis hebben, nadat zij hun woord van eer gegeven zullen hebben, dat zij niet buiten dezelve zullen gaan.

Gent, den 16den Julij.

Bij besluit van de commissie van algemeene veiligheid binnen onze stad, wordt, ten gevolge eener aankondiging van den gouverneur der provincie, in date den 15den, bekende, dat de komst der Belgen op den [illegible] te Gent zal aankomen, het programma van het ceremoniel [illegible] dat bij de tegenwoordigheid van Z. M. zal worden in acht genomen.

De gouverneur onzer provincie heeft, ter dier gelegenheid, de volgende proclamatie doen afkondigen:

Inwoners der provincie,

Leve de koning! De revolutie is geëindigd, België is geconstitueerd. De uitvoerende der natie zal, den 18den dezer, binnen deze stad aankomen. Leve *Leopold*, de koning der belgen! Dat alle onenigheid, die onder u bestaan heeft, ophoude! Dat de partijen elkander de hand toereiken en hunne gevoelens en liefde tot den Koning in een smelten. Wij zijn voortaan slechts een volk van broeders. *Leopold I* is de band van dit verbond. Leve de koning der Belgen!

Gent, den 15den Julij 1831.

De gouverneur van Oostvlaanderen,

Baron de Lambrechts.

FRANKRIJK.

Paris, den 14den Julij.

De prefekt van policie heeft noodig geoordeeld, den inwoners van Parijs te verwijtingen, dat de regering zich [illegible] de uitvoering van het ontwerp, om de [illegible] tot den [illegible] verjaardag van den 14den Julij op te roepen, [illegible] dat sommige liedjes [illegible] daartoe te [illegible] hebben.

— De generaal *Mina* is [illegible] dezen dagen hier [illegible] gekomen.

— De fondsen stonden ter beurze van heden [illegible] de 5 pCt. 87,00, de 4 pCt. 77,50, napolitanen 97,00.

— Daar zijn bevelen uitgevaardigd, dat de zaal der [illegible] de kamer der afgevaardigden, als [illegible] de gewone openbare zitting voor de opening der vergadering [illegible] moet zijn.

— Sedert gisteren zijn er nog 27 [illegible] departementen bekend geworden. Tot heden zijn er [illegible] 454 benoemingen bekend. Van dat getal kunnen de gevoelens en het

stema van het ministerie op eene meerderheid van ten minsten zes stemmen rekenen.

Heden, reeds vroeg in den morgenstond, was het plein voor de *Bastille* met aanzienlijke detachementen der nationale garde, linietroepen, stedelijke wacht, infanterie en kavalerie bezet. Deze plaats was aangewezen geworden om den vrijheidsboom te planten. Eenige weinige jonge lieden, welke zich, omstreeks tien ure, op dat plein vertoonden, om gezegd ontwerp ten uitvoer te brengen, meende, dat het leveren van eenen veldslag bijna daartoe noodig zijn zou, waren wijs genoeg om dadelijk weder te vertrekken. Dit is alzoo stil en zonder bloedstorten afgeloopen. Niet zoo gelukkig is het in den namiddag in de Champs-Elysées en op het Plein der Revolutie toegegaan. Daar zijn tooneelen voorgevallen, welke wij niet willen verhalen, alvorens wij stellige berigten zullen in handen hebben, maar over welke alle vrienden van orde zullen treuren. Daar is bloed gestort .... Men spreekt van onderscheiden dooden en gekwesten. Een arme verkooper van macaroni is onder anderen met twee bajonetsteken doorstoken *(wij zullen in ons blijdend nummer de deze ongeregeldheden terug komen)*.

De Koning heeft gisteren, op Saint-Cloud den Oostenrijkschen ambassadeur, mitsgaders de afgevaardigden der Bedouins, door middel van hunnen tolk, en heden, te Parijs, den engelschen ambassadeur Lord Granville audientie verleend.

De fondsen stonden heden, de 5 pCts. op kontant 87,70, op tijd 87,85; de 3 pCts. kontant 57,80, op tijd 57,90; neapolitanen kontant 68,00, op tijd 68,15.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 9den Julij.

Een *fransch Courrier* is van hier naar Parijs vertrokken, ten einde, zoo men meent, berigten over de vorderingen der onderhandelingen op te leveren. Het besluit van den koning van Holland, hetgeen het al dan niet aannemen van de voorstellen der conferentie wordt met bijzonder ongeduld alhier te gemoet gezien. De fondsen zijn dezer dagen weder tot 98 gedaald, aangezien de brieven van Frankfort op eenen vrede opperen, of de belgische aangelegenheden nu in dien zin geschikt zullen kunnen worden

Mengelingen.

FRAGMENTEN UIT HET *MEMORANDUM* VAN *********

XIII.

(Vervolg.)

Een ander niet minder groot gebrek, hetwelk gelijktijdig uit het *militaire en bezuiniging*-stelsema voortkwam, was de provinciaalsgewijze oproeping en verdeeling der lotelingen, waardoor het *nationaliseren* van het leger werd tegengewerkt.

Het uit bovenbedoelden maatregel voortvloeijend kwaad, om de troepen jaren lang in een en hetzelfde garnizoen te houden, had insgelijks eenen nadeeligen invloed; dewijl de officieren en onderofficieren, die toch het phijsiek en vooral ook het moreel van den soldaat moeten vormen, zich daardoor meer en meer met den heerschenden provincialen en plaatselijken geest en denkbeelden vereenigden, en de algemeen aangenomene staatkunde van het gouvernement uit het oog verloren, welk bestaand gebrek bijzonder werd aangekweekt, door de aanknooping van banden van het hart, der vriendschap en betrekkingen.

Door de zamenstelling en jaarlijksche vernieuwing van het leger, en het daarbij onvervuld houden van honderde officiersplaatsen, werd de dienst (vooral bij het hoofdwapen van het leger, de infanterie), niet alleen allervermoeijendst, eentoonig en verdrietig, maar benam ook het belang in de dienst, en doofde tevens die ware militaire geestdrift, zonder welke de verachting van zorgen voor zelfbehoud, en de aandrift tot het uitvoeren van groote daden, op het slagveld, onbestaanbaar zijn; hoe langer hoe meer uit.

De aanhoudende en gedurige oefening van nieuwe rekruten (milicias) en steeds ongeoefende manschappen, bragt denzelfden geest van belangloosheid bij de onderofficieren in het steeds geringer wordend getal van linietroepen over, welke eersten grootendeels, bij het uitkeeren van hunnen tijd van dienst, in burgerbetrekkingen zouden overgaan, en die moeijelijk, zelfs niet genoegzaam voor de later oprigte bataillons-scholen, konden aangevuld worden. Ook de weinige lange congedos, welke slechts een geheel jaar door alle garnizoens-dienaren, wacht-kruisen, enz., voor niet meer dan gedeelte van dat tijdverloop, dat verloren waren, moesten waarnemen, zagen al geen beter vooruitzigt in de hoogere rangen, en gaf ook aanleiding tot de steeds minder en minder wordende vrijwillige werving, en later tot de groote moeite der ingelijfde zwitsersche militairen.

Bij de laatste zamenstelling kreeg het leger echter eenen nog gevoeliger slag, waarbij het aantal der kompagnien per bataillon verminderd en deze in manschappen versterkt werden. Bij deze vereeniging van een groot getal manschappen, onder weinige hoofden, begon zich het gebrek van een groot aantal ontbrekende officieren des te erger te gevoelen, hetgeen minder tastbaar zoude geweest zijn, bij eene uit oude en geoefende soldaten zamengestelde armee — welke maatregel van bezuiniging, echter bij soldaten van weinige maanden, die, ieder in het bijzonder, als het ware een *leidsman* behoefden, voor de dienst in het veld de noodlottigste gevolgen moest hebben en dus eene *kapitale fout* moet genoemd worden.

Het goede, dat deze nieuwe zamenstelling echter vergezelde, was het organiseren van *bourbenden* en de zorg voor het *uiterlijk voorkomen*, vooral van de infanterie-troepen, iets waaraan de soldaat zoo veel waarde hecht, en hetwelk de vrijwillige werving zoo zeer bevordert.

Bij dezen laatsten nuttigen maatregel, werd het zoo gewigtig wapen der *zware kavallerie* vergeten, welke men, in tegenoverstelling, van jaar tot jaar, het den soldaat zoo vleijend uitwendig fraaije ontnomen had, waaraan men ook de vermindering in manschappen en den teruggaanden gang der vrijwillige werving, hiertegenstaande de hooge premien, toeschreef.

Het wapen der artillerie, was, in vergelijking van de andere korpsen, het best zamengesteld, — dank aandezorgen door Z. K. H. Prins *Frederik* aan hetzelve, gedurende Hoogstdeszelfs Grootmeesterschap, besteed, en hetwelk daardoor in den afgeloopen binnenlandschen veldtogt, deszelfs ouden roem heeft kunnen handhaven. Welk wapen ook, niet eenige wijzigingen (volgens deskundigen), die echter om zekere omstandigheden moeijelijk voor te dragen waren, op eenen zelden te bestijgen trap van volmaaktheid konde gebragt zijn.

Het voor ons onafhankelijk bestaan, voor onzen koophandel en onze overzeesche betrekkingen zoo gewigtig wapen der *zeemagt*, welke in deze laatste tijden zoo vele diensten bewezen heeft, was ook, gedurende 15 jaren, stiefmoederlijk behandeld geweest, en was, in stede van in luister toe te nemen, van jaar tot jaar vervallen. In de plaats van hutdige, en in de school der onderwijzing rijp geworden, zee-officieren aan het hoofd der administratie van het zeewezen te hebben, werd zulks grootendeels bestuurd door mannen, wier eenige gebrek was, niets van de phijsieke, materiele en morele krachten van dat wapen te kennen, — een gebrek, waaraan wij vele noodlottige gevolgen en ongelukken kunnen wijten.

Bijna bestond onze marine alleen *in naam* en niet in der daad. Denkelijk vertrouwende, in geval van nood, op de hulp van bevriende zeemogendheden, had men langzamerhand aan het besnoeijen van oorlogschepen kunnen beginnen te twijfelen, en bewezen men op dat soort van *vrienden* kan rekenen, hebben de protocollen bewezen. De komst van Z. K. H. Prins *Frederik* aan het hoofd van dit wapen en de daardoor reeds begonnen wijzigingen, op raad van kundige zeelieden, gaf echter hoop op vele verbeteringen.

De overige zamenstelling in het personeel onzer gewapende land- en zeemagt, zal ik met stilzwijgen voorbijgaan, vermoedende dezelfden misslag vervallen te zijn, welken men eenen schrijver minder vergeefs namelijk, van verveling veroorzaakt te hebben; ik rekende echter: *qu'une page de plus ou de moins, n'est pas une affaire quand on cause avec ses amis.* (1)

Wanneer ik evenwel andere gevoelens had opgevat, namelijk dezelfden dat *oordeelkundig* in deze oogenblikken, niet alleen *onzijdig* maar tevens *onbedreigend* gehandeld is; moet ik, mijn eigen bezwaar, ter voorkoming dezer misschien opkomende denkbeelden, bepleiten.

Ik beken gaarne, dat, wanneer een persoon, door zwakheid, onkunde, slechten raad, of uit zich zelven fouten begaan heeft, die op hem eenen nadeeligen invloed hebben, dagenoodzakelijk de fouten bekoelden geen weg tot verbetering of herstelling aanwijst, onedelmoedig handelt, en misschien veel brengt tot vereeuwing van reeds bestaande onheilen. Ik gevoel evenwel tevens, dat hij, die, alleen *prijzende, openе wonden* zoekt te heelen, te gelijker tijd den weg baant om nieuwe wonden te doen. Volgens mijne denkbeelden, kan men nimmer met vrucht op het moreel van eenen lijder werken, ter voorkoming van *recidiven*, dan dat men al *hetgeene de oorzaken aanwijst, waaruit de wonden en het bedroevende verkoochtheden zijn opgekomen*, daar anders, gewoonlijk, op den herstelden lijder, zijne pijnen en vergeten leedwezen, raadgevingen weinig indruk maken, en hij daardoor uitwerk denzelfden weg nijdig bewandelen, die de slooping van het geheele ligchaam ten gevolge heeft.

Ook zoo dacht ik, omtrent de gebreken van onze [illegible], en werd tot het publiek maken van mijne vroegere en nog volgende opmerkingen niet weinig genoopt, door de redevoering van den

(1) Dat een pagina meer of minder zulk eene zaak niet is, wanneer men met zijne vrienden praat.

verdienstelijken *Donker-Curtius*, uitgesproken in de vergadering onzer Tweede Kamer, van den 9 juny, waarin dit achtingwaardig lid, door zijne liefde tot beloud dat, met schijnbare bedrieglijkheid, staatkundig gedreven, maatregelen omtrent het toekomend leger voorslaat, die eene voortzetting van reeds aaneengeschakelde fouten zouden te weeg brengen.

Daar werd *ontijdig* en *laagst onstaatkundig* gesproken, en met eene algemeene afkeuring werden de woorden van dien spreker in het leger ontvangen. — Terwijl de natie hare verdedigers toejuicht, *volharding* en het doen van *opofferingen* aanprees, en belooning in het uitzicht aanwees, — in eenen tijd, waarin het onafhankelijk bestaan van het vaderland, half aan het leger, half aan de gewapende burgerschaar wordt toebetrouwd, — in eenen tijd, waarin het nog niet beslist was of nog niet is, dat die verdedigers de *zekerheid van gerust in de vergaderzaal des lands te kunnen spreken*, hier met het bloed zullen moeten betegelen, tot dankbaarheid een onbuigzaam besluit ter vernietiging aan te prijzen, en dat wel zonder oordeel, en, zoo het schijnt, zonder kennis van zaken — zijn voor mij drangredenen genoeg, meer opzettelijk bij de bestaande gebreken in het staand leger en derzelver gevolgen, te blijven stilstaan.

L'homme vit dans le passé, le présent et l'avenir: dans DE PASSÉ *pour s'instruire; dans le présent pour jouir, dans l'avenir pour se préparer glorieux à lui-même et aux siens.* (a) Dat men toch nimmer dit gezegde eens franschen wijsgeers mag vergeten, en dat zooveel eenige leden van de eerste vergadering des lands, en bij zonder een derzelve, waarop ik het oog gevestigd heb, bedenke dat men, na zoo veel ondervinding, na zoo vele lessen, reeds in het jaar 1793 en 94 ontvangen; in het oogenblik, dat men zich naauwelijks van een nieuw ontvangen lek slechts half hersteld gevoelt, dezelfde fouten niet meer aanmoedigen, weder vrijheden deeltelijk gevallen zijn. Het voorstel om SLECHTS DE HELFT VAN EEN te behouden, maken de HALMEN van nog grooter onheilen reeds zwanger! Het ware, mijns bedunkens, beter geweest, dat het bedoelde achtingwaardige lid het voorstel gedaan had, den Koning verbiedig in overweging te geven, om geen overgroot aantal generaals en hoofdofficieren aan te stellen, dan naar gelang, dien men in tijd van oorlog niet in het veld kan gebruiken, wederom te moeten missen, om de functien van generaals door colonels enz. te laten waarnemen. Daar, en in meer soortgelijke plaatshebbende gebreken, kan men stof vinden, om bezuinigingen voor te stellen.

Onder de gezegende regering van den besten der koningen, vindt het leger in de drukpers de tolk zijner gevoelens en eertijds met beter gevolg dan in zijne natuurlijke *tolken*, (de chefs samen), die, in het genot der *zonnestralen* zich koesterende, uit vreeze van eene levendgevende warmte te verliezen, of moeite en overlast te voorkomen, het *blauwe*, zoo als men zegt, blauw lieten, of, door de omstandigheden gedrongen, het vrije en openhartige spreken, dikwerf, in eene duistere taal deden overgaan.

De heer *Donker Curtius* wachtte zijne ambtgenooten, thans het leger dienende, af; zullende deze in staat geteld zijn, de wezenlijke belangen van het leger, met betrekking tot het vaderland, te leeren kennen; terwijl het leger de hoop voedt, in dezen betere tolken te hebben aan getroffen.

Geene zucht tot herstelling bestuurt mijne pen; alleen *overtuiging* en een onverdeeld gevoel, mijn Koning en vaderland te dienen, [illegible]

(a) De mensch leeft in het verledene, het tegenwoordige en het toekomstige: *het verledene, om zich te onderwijzen*; in het tegenwoordige om te genieten; in het toekomstige om hetzelve voor zich en de zijnen roemrijk te bereiden.

Volgens de opgaven der spaansche geestelijkheid zelve bedragen de inkomsten der zes voornaamste aartsbisschoppen en bisschoppen de volgende kleinigheid:

Aartsbisschop van	Toledo.	2,750,000. franken.
	Seville.	1,000,000.
	Santiago.	790,000.
	Valencia.	650,000.
	Saragossa.	525,000.
	Granada.	275,000.
Bisschop van	Osma.	275,000.
	Tortosa.	150,000.
	Cheapia.	200,000.
	Leon.	100,000.
	Jaen.	95,000.
	Cordua.	125,000.

Men neme hierbij in aanmerking, dat een minister in Spanje slechts een jaargeld van 25,000, en een lid van den staatsraad met meer dan 20,000 franken 's jaars trekt.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op Maandag den 1 Augustus 1831, ten Stadhuize aldaar, des middags ten twaalf uren, bij inschrijving, in het openbaar Aanbesteden:

De VERLICHTING van stads Straten, Markten en Pleinen, met de daartoe benoodigde *Lantarenpalen*, en te doene *Winterzaamheden*, gestrekte het VERWEN en ONDERHOUD DER LANTARENS, het bevredigen, Lantaarns, enz., en zulks voor een termijn van *drie Jaren*, ingaande met September 1831 en eindigende met September 1834.

De *Kondition* van Aanbesteding liggen op de gewone dagen uren, voor de Gegadigden, ter Stads Secretarij ter lezing voorhanden, en nadere onderrigting is te bekomen, bij den Stads Architect *Jan Grantsen*.

Breda, den 11 July 1831.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHEUKES.

Te stond te Huur, tegen gunstige voorwaarden, of voor een Heer en Dame, TWEE GEMEUBILEERDE KAMERS, op een zeer aangenaam *Buitengoed* even van Breda, met of zonder den kost.

Adres bij den Uitgever dezer aankondiging.

BELANGRIJK BERICHT.

STOOM-PAKETVAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN.

Met *Paketboot* der 1ste Klasse, *Robert Stanbach*, heeft deszelfs Afvaart vervaardigd, als:

Van *London* iederen Woensdag, en van *Rotterdam* iederen Zaturdag.

Te beginnen met Zaturdag den 30 July, des middags ten 10 uren.

Zaturdag den 30 July, des middags ten 10 uren.

Eenvoorts iederen Zaturdag, waarvan de juiste tijden des vertreks nader zullen worden bekend gemaakt.

Verdere onderrigting te Rotterdam bij de Agenten

W. & M. [illegible]
P. A. [illegible]

* * * Bij Bailey & Mott Boekhandelaar te Rotterdam, heeft uitgegeven en alom verzonden:

Bijdrage tot de meer algemeene en hoogstnoodige kennis der CHOLERA.

Allergewigtigst is voor het publiek de kennis eener ziekte wier voortgang zoo snel is, dat in weinige, hoogstens 24 uren, het lot des lijders wordt beslist, dat daarbij geene voorbehoedmiddelen als overtollig, noch geneeskundige hulp als te spoedig aangewend, kan beschouwd worden. Het is er verre van af, dat in bovengenoemde Bijdrage wij aangemerkt hebben, als in beide opzigten voldoende en alle andere hulp nutteloos makende, maar wij hebben de noodige wenken daarin gegeven, en de beschermmiddelen voor als aanbevelenswaardig aangeprezen, die ons het best zich te verspreiden schijnt, welke zaken men in behooren aan te wenden. Dit werkje bevat de geloofwaardigste berigten en opheldendste waarnemingen in de laatste jaren, door denen geneeskundigen vervaardigd.

* * * Bij E. MASSÉ Hoogstraten is uitgegeven, en bij BOSSE & COMP. en verder [illegible]

Iets [illegible] STEVAN NAPOLEON BONAPARTE, ZIJN GRAF. Het graf van zijn [illegible] is op het eiland *St. Helena*, waar de Keizer gestorven is, waarbij men zijne gelaatstrekken als *Masque*, een weinig uit, gelijkend, op zijn graf zal prangen. Deze teekening bevat iets raadselachtigs voor den aanschouwer, maar trekt hem ook, bij de ontdekking, tot bewondering van de genie des vervaardigers, die het bij de eerste teekende wijze heeft weten te bedriegen. Voor den prijs van 35 Cents.

H. DE GERST VAN VADERLAND, zijnde *de Hollandsche Land- en Zeemagt, tot verdediging en bescherming onzer Vaderlandsche Eer*.

In het verschiet ziet men de stad [illegible], de gewapende Zeemagt en het springen van een [illegible] Kanonneerbok, aan de andere zijde de Kanonneerboot, en de sloepjagten, beide den [illegible] ADMIRAAL, en aan den wal vurende Muitelingen.

Bij de verdediging van ons vaderland, ziet men den geest van *Van Speyk*, in dezelfde manier, de uitgeschoude Hollandsche Vlag uitgeprobeerde; alles in zeer fraaije manier van teekening. Prijs 35 Cents.

DE EENE.

III. De Geesten van WILLEM DE EERSTE, met het zinnebeeld der Unie, in de hand, en Prins MAURITS met den degen, in de overwinning van Nieuwpoort, en van den Admiraal DE RUITER, op de achtergrond, van Londen, aanschouwd en de grenzen de verdedigend [illegible] door hen en onze voormalige [illegible] vrijgekocht. Prijs 35 Cents.

Te Breda, bij BROESE & Comp.